

INŽENJERSKA GRAFIKA GEOMETRIJSKIH OBLIKA

Vežba 5

PRESECI KRIVE I OSTALIH GEOMETRIJSKIH OBJEKATA

Presečna kriva dva različita geometrijska objekta dobija se pomoću

Curve>From Objects>Intersection

1. Da li se seku prave $AB[A(0,7,0) B(12,0,1)]$ i $CD[C(3,0,6) D(11,4,0)]$? **Objasni.**

Rešenje

Prave se ne seku iako bi se moglo pomisliti gledajući svaku projekciju posebno. Upoređujući TOP i FRONT projekciju vidimo da potencijalne tačke preseka nemaju istu x - koordinatu, pa nisu istovremeno na obema pravama.

2. Nacrtati horizontalnu kružnicu sa centrom u tački $O(0,0,0)$, $r=5$. Postaviti tangente iz tačke $A(-10,15,0)$ i naći koordinate dodirnih tačaka. Zatim nacrtati pravu OA i naći njene preseke sa kružnicom.

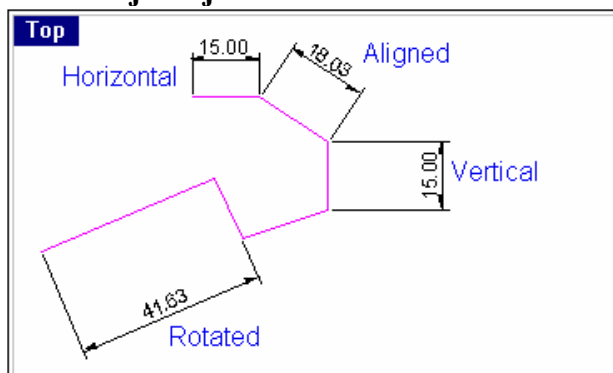
OZNAČAVANJE I DIMENZIONISANJE OBJEKATA

Za ovu namenu koristimo meni **Dimension**.

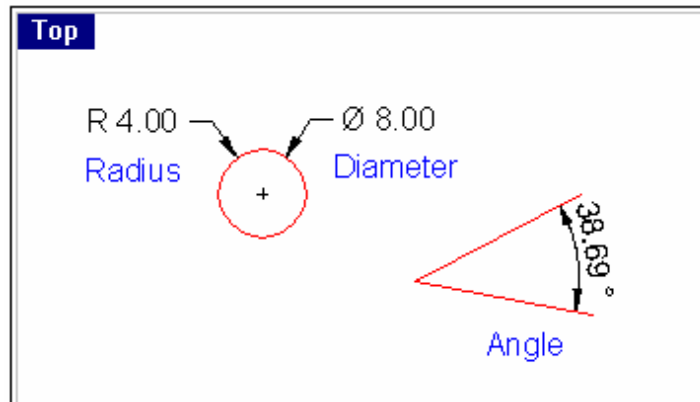
Označavanje objekata vršimo pomoću:

- opcije **Text Block** i **Annotation Dot** u meniju **Dimension**;
- komande **Text** (izdvojena kao ikona);
- opcije **Text** u meniju **Solid**;

Dimenzije objekta

Poluprečnik, prečnik i ugao

NOVA RAVAN CRTANJA

- Nova ravan konstruisanja se može postaviti pomoću View-SetCPlane.
U ovoj ravni se mogu koristiti sve pogodnosti softvera kao i u osnovnim projekcijskim ravnima (crtanje pravilnih poligona, krugova,...).
- Nova konstruktivna ravan se može zadati pomoću 3 tačke u prostoru opcijom 3 Points
- Povratak na stari koordinatni sistem postiže se opcijom View - Viewport Layout - 4Viewports

1. Nacrtati kružnicu kroz tri tačke $A(12,7,5)$, $B(10,0,0)$ i $C(0,0,13)$ i u nju upisati kvadrat čije je jedno teme tačka A.

Rešenje

Dati krug se može nacrtati i pomoću opcije Circle 3Points. Ali zbog efektivnije izrade celog zadatka, bolje je ucrtati navedene tačke i primeniti View-SetCPlane3 - Points. Zatim ucrtati kružnicu, naći centar i primeniti Curve - Polygon.

2. Nacrtati ravan određenu tačkama $A(-5,0,0)$, $B(0,-6,0)$ i $C(0,0,8)$. Iz tačke $O(0,0,0)$ postaviti normalu na ravan ABC i naći tačku prodora S.
Nacrtati pravilan šestougao ADEFGH u ravni tačkaka ABC čije je središte S i jedno teme tačka A.
Nacrtati pravilnu šestostranu prizmu čiji je jedan bazis ADEFGH i osa OS.

3. **Nacrtati ravan određenu tačkama $A(-5,0,0)$, $B(0,-6,0)$ i $C(0,0,8)$. Iz tačke $O(0,0,0)$ postaviti normalu na ravan ABC i naći tačku prodora S. Nacrtati pravilan trougao ADE čije je središte S i jedno teme tačka A. Nacrtati trostranu piramidu OADE.**
4. **Nacrtati ravan određenu tačkama $A(-5,0,0)$, $B(0,-6,0)$ i $C(0,0,8)$. Iz tačke $O(0,0,0)$ postaviti normalu na ravan ABC i naći tačku prodora L. Nacrtati sferu čiji je centar L i poluprečnik $r=2$; Naći presečni krug sfere i ravni ABC; Nacrtati cilindar čiji je jedan bazis dobijeni krug i centar drugog tačka O.**
5. **Nacrtati pravougaonik čija su 2 uzastopna temena $A(4,0,0)$, $B(0,7,0)$ i tačka $C(0,0,10)$ leži na suprotnoj stranici; Iz tačke $P(3,6,7)$ postaviti normalu na ravan ABC i naći tačku prodora L; Nacrtati presek sfere čiji je centar L i poluprečnik $r=2$; Naći presečni krug sfere i ravni ABC; Nacrtati konus čiji je bazis prethodni krug i vrh tačka P.**
6. **Nacrtati pravougaonik čija su 3 uzastopna temena $A(-5,0,0)$, $B(0,-6,0)$ i $C(0,0,8)$; Iz tačke $O(0,0,0)$ postaviti normalu na ravan ABC i naći tačku prodora S; Nacrtati zavojnu površ koju opisuje duž AB desno zavojitim kretanjem oko ose OS čineći 2 puna hoda.**

ZAVOJNICA, ZAVOJNA POVRŠ I TELO

Zavojnica se crta opcijom Curve - Helix.

1. **Nacrtati zavojnicu koju opisuje tačka $A(5,0,0)$ rotacijom oko ose $SV[S(0,0,0) V(0,0,12)]$ čineći 3 puna hoda. Ucertati četvorougao ABCD, gde su $B(8,0,0)$, $C(8,0,3)$ i $D(5,0,3)$. Nacrtati zavojnu površ koju opisuje četvorougao ABCD rotacijom oko ose SV čineći 3 puna hoda.**

Uputstvo: Nacrtati zavojnicu koju opisuje tačka A; potom nacrtati četvorougao ABCD, pa nacrtati zavojno telo koje nastaje zavojnim kretanjem tog trougla korišćenjem opcije Sweep In Rail ili opcijom Rail Revolve.

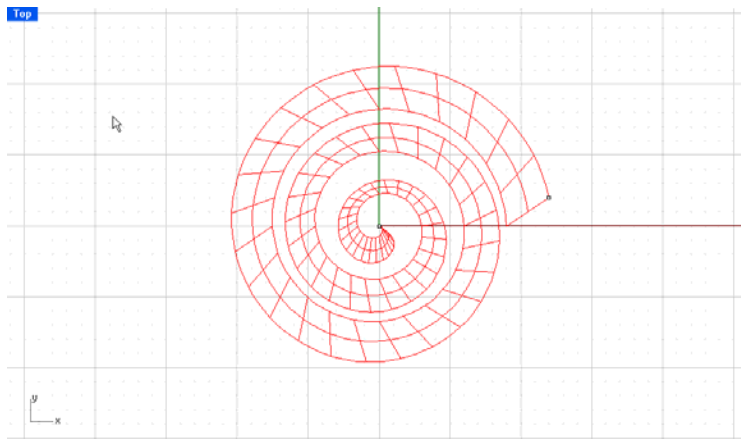
2. **Nacrtati zavojnicu koju opisuje tačka A(0,5,0) rotacijom oko ose SV[S(0,0,0) V(12,0,0)], čineći 2 puna hoda. Nacrtati zavojnicu koju opisuje tačka B(0,10,2) rotacijom oko ose SV 3 puna hoda. Koristeći date zavojnice nacrtati zavojnu površ.**

Uputstvo: Nacrtati obe zavojnice a površ nacrtati pomoću opcije Edge curves.

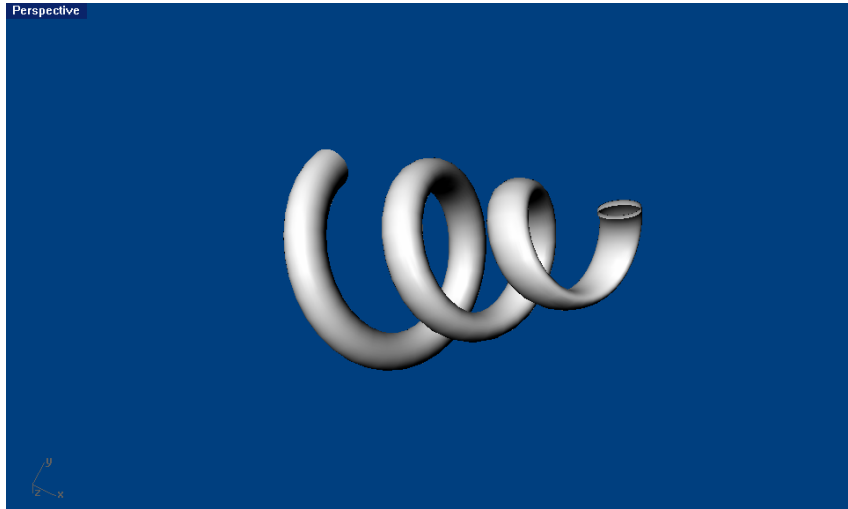
SPIRALA, SPIRALNA POVRŠ I TELO

Spirala se crta opcijom Curve - Spiral.

1. **Nacrtati spiralu koju opisuje tačka A(9,0,0) rotacijom oko ose SV[S(0,0,0) V(0,0,15)] , sažima se u tački V i čini 3 puna hoda. Nacrtati spiralu koju opisuje tačka B(12,2,0) rotacijom oko ose SV na isti način čineći 3 puna hoda pritom. Koristeći date spirale nacrtati spiralnu površ. (Upotrebiti Edge Curves)**

2. **Nacrtati osu SV[S(-5,-5,-5)V(12,12,12)] i spiralu koja polazi iz tacke A(-12,2,-5) i čiji je gornji poluprecnik r=3. Zatim primeniti SetCPlane-Perpendicular to Curve i nacrtati kruznicu u ravni normalnoj na datu spiralu sa centrom u tacki A poluprečnika L=2cm. Nacrtati površ opcijom Sweep 1 Rail. Nacrtati površ opcijom RailRevolve koju opisuje data kružnica krećući se duž spirale. Kakva je razlika?**

3. Nacrtati osu $SV[S(-5,-5,-5),V(12,12,12)]$ i spiralu koja polazi iz tacke $A(-12,2,-5)$ i čiji je gornji poluprecnik $r = 0$. Zatim primeniti **SetCPlane-Perpendicular to Curve** i nacrtati pravilni petougao u ravni normalnoj na datu spiralu sa centrom u tački **A**. Nacrtati površ koju opisuje dati petougao krecuci se duz spirale. Potom nacrtati površ opcijom **Extrude Along Curve**. Šta se sada dešava sa kvadratom dok se kreće duž spirale?

